

Rörsångarna i Lisjöviken.

Det är spännande att träffa lite djupare in i fåglarnas liv och leverne. Man möts ofta av upplevelser som har helt andra dimensioner än vad man som människa är van vid.

Rörsångarna vid Lisjöviken bjuder på sådana upplevelser. När man står där inne i den höga vassen, hör hur det prasslar och emellanåt ser en liten diffust brunaktig fågel, inställer sig många frågor. Fåglarna är liksom ett med vassen. De lever i den, bygger sina bon i den, och hittar sin föda i den.

Under september tröter födan i snabb takt och rörsångarna måste flytta. Hur dessa små fåglar som bara väger 11-12 gram klarar att nå sina vinterkvarter nere i tropiska Afrika, ca 6-700 mil bort, är en prestation så stor att man inte riktigt förstår den.

Vi har ringmärkt många rörsångare i Lisjöviken (534 st) och på kartan visas de fem återfynd (0,9 %) vi erhållit. Samtliga har kontrollerats av ringmärkare. Det finns många lokaler mellan Lisjöviken och Falsterbo i Skåne, där det fångas och ringmärks fåglar. Varför har inte någon av de 500 rörsångarna från Lisjöviken hittats på någon av dessa lokaler? Varför ligger sedan nästa fynd av en rörsångare från Lisjöviken ytterligare 70 mil sö-

derut, i Belgien? Sedan är det ytterligare 70 mil till fyndet i Frankrike.

Inför flyttningen lägger rörsångarna på sig energi i form av fett, vilket utgör bränslet inför en lång flygning. De åter då främst blodlösa, men även andra insekter som finns i vassen. Vi ser att fettupplagringen hos rörsångarna i Lisjöviken ökar under augusti och september, men det går mycket långsamt.

Hur mycket energi måste en rörsångare samla på sig för att klara flygsträckan från Lisjöviken till Falsterbo, i ett svep?

Den genomsnittliga vikten för de rörsångare som inte hade samlat på sig något fett 1990 var 11,3 gram. Tre återfynd fick vi av fjolårets rörsångare. Dessa fåglar har bevisligen klarat den första flygsträckan. Vid ringmärkningstillfället i Lisjöviken vägde dessa tre fåglar 12,1, 12,4 och 12,8 gram. Var går gränsen för att en rörsångare skall klara sin flyttning?

Hur länge måste rörsångarna rastas och äta i Lisjöviken innan de är redo för flygstart. Ifjol någons gammal fågel efter 12 augusti, men årssungar fanns kvar även den 20 september.

Vassens kvalite och areal avgör hur många bladlöss som flyger dit för att suga dess växtsaft. Antalet bladlöss avgör i sin tur hur

många rörsångare som skall klara flyttningen. Vi har ringmärkt rörsångare i Lisjöviken sedan 1985. Inte vid något tillfälle har vi fångat tillbaks någon fågel från ett tidigare år. Överhuvudtaget finns inget fynd av våra 500 rörsångare året efter. Håller blodvassen vid Lisjöviken tillräcklig kvalite för att de rörsångare som häckar där och föds där, får tillräckliga resurser för att överleva strapatserna till nästa sommar?

I skymningen någon augustikväll när vinden är den rätta startar rörsångarna sin flyttning från Lisjöviken. I vida cirklar tar de höjd över Lisjöviken, sedan flyger de under stjärnorna hela natten. Om allt går bra och "bränslet" räcker, landar de vid den svenska sydvästkusten på mor-gonen. Någon vecka senare är de redo för nästa etapp o.s.v. Men varför har vi inte fått se dem i Sverige igen?

Sören Larsson

